

Lányi Sarolta versei

szerző: [Tóth Árpád](#)

Nyugat 1913. 11. szám · / · Figyelő

Az Ajándék című költeményben, melytől a Lányi Sarolta gyönyörű verseskönyve nevét kapta, egy leányfejet ábrázoló szoborról van szó. A kis szobor a férfi asztalán áll, s mikor a szobára ráborul a homály, a leányfej szembenéz a férfival, mint örök, merev vizavi, igénytelen, szelíd és mosolytalan. Míg a kötetet lapozzuk, mintha velünk is szemben borongana ez a komoly szobor, ez a szelíd leányfej, s végtelenül szerényen és finoman szólni kezdene, s ő mondaná el ezüst ajkával ezeket az ezüstös pompájú, ezüstös tisztaságú és ezüstös csengésű verseket.

Talán több kedves játéknál, ha szép versek olvasása után lehunyjuk a szemünket, s így, mikor már nem egy-egy vers külön emléke foglalkoztat, hanem az általános benyomás zsongat lelkünkben egy végső hangulatot, színekre próbálunk gondolni: mintha egy jellemző színárnyalat konkrét fényrezgéseivel érzékelhetnők meg ama titokzatos sugárzás impodenrábilis rezgéseit, ami a versek hangulata. Van költő, aki mintha feketepiros drapériák tragikus díszével kábítana el, van, aki sárga selymek szeszélyes és heves pompáját rendezi versei elegáns és klasszikus redőibe, s van, aki tavaszi ligetzöldek enyhe és naiv árnyalataival festi még a borongást is.

Lányi Sarolta verseinek a hangulata: ezüstös csillogás. Az ezüst színek gyengéd tüze és tükröző tisztasága, szelíd derűje és egyben leheletfátylú elborulása van meg ezekben a végtelen bájú költeményekben. S Lányi Saroltának kedvenc rekvizituma is verseiben az ezüst szín, az ezüst tárgy. Egy "nagyon kedves, nagyon tiéd-enyém" szoba vízióját képzelet magáé elé, s így fejezi be a képet:

Mikor belépsz, szelíden felnevetnek
Az asztal, óra, lámpa és a szék,
S a kis ezüst szoborlány súg: szeretlek.

Másik gyönyörű versében a bánatot "olvadt ezüstpalást"-nak mondja. S talán a legszebb idézet a nyárfáról, mely ezüstjével égre festi bánatát:

Ó drága nyár, ezüstös végig,
Lombod, mint lelkem, reszket,
Költő vagy és fölérsz az égig
S búmat az égre fested.

Lányi Sarolta bánatot énekel, egy tiszta szerelem végtelen odaadásának szelíd bánatát. Sejtelmesen finom ez az érzés. Hangulata sokszor derűs képekből szövődik elő, szinte észrevétlen, mint mikor a gyengéd napsütés egy alig mérhető árnyalattal válik borongóvá. A November című vers eleje derűs, napfényes, idilli hangulatú, s a végén - még mindig friss, ragyogó a kép: "véletlenül boldog vagyok nagyon" mondja egy sorban -, s mégis, talán éppen itt, a "véletlenül" szónál, a mélabú kúszik elő a betűk mögül. Másutt erős lendület szárnyán emeli magas szférákig kedves bánatát, például egy levélről grandiózus fokozású sorokat ír:

Mért nem repülsz a városon keresztül
Mint diadalmas hófehér madár,
Boldog madár, vivője drága hírnek?

...s aztán, a lendületet kitartva és mégis titkos, lágy, bús epedéssel:

Levél, siess!
Tudom, még meg sem írt, de majd megír,
Ha jókedvébe lesz. Levél siess!

Egy fiatal leány kristálytisza, szinte hófehér ragyogású bánatának versei ezek, ünnepek és a legmélyebb megindulás keltésekor is bájosak, mint némely népek fehér gyásza. S ez a kedves, különös, tiszta bánat gyönyörű versformákba ömlik. Tiszta rímelés, pompás egyszerűségű, gyengéd zenéjű sorok:

Üzend meg valami fáradt felhővel,
Vagy szellővel:
Élek-e még?

Vagy:

Én:
A messzi város kövezetén
Hallgatagon, fejem lehajtva
Bolygok.
Nem éltet más, csak az emlékek, a
Régi dolgok.

Ez a végtelenül gyöngéd költőnő, aki bájos ötlettel "Ön"-nek szólítja a boldogságot, mert bár tegezni szokták, de neki még idegen, aki bús tréfálkozással mondja el, hogy álmában megcsókolta a kedvest, s ez nem emlékszik erre a csókra - a magyar szerelmi lírának talán lelegeheletszerűbb finomságait hozta.

https://hu.wikisource.org/wiki/L%C3%A1nyi_Sarolta_versei

Idézetek verseiből

A Nyugatban megjelent versekből

Egy levélről (II.)

Mért nem repülsz a városon keresztül
Mint diadalmas hófehér madár,
Boldog madár, vivője drága hírnek?
(...)
Levél, siess!

Tudom még meg sem írt, de majd megír,
Ha jókedvébe lesz! Levél, siess!
(1910. 21. szám)

Alázatosság

Üzend meg valami fáradt felhővel
Vagy szellővel:
Élek-e még?

Mert én már elfeledtem ezt is. Mindent,
Ami elment...
Én is mennék.
(1911. 2. szám)

Egy bánatos melódiára (Schumann: op. 12. Warum?)

El kell-e menni már?
Hol vagy remény, - rossz jósmadár?
Hol vagy halál, - hűs égi vár?
Ah, élni kéj, de élni kár,
Ha fáj...
El kéne menni már!
(1913. 11. szám)

Búcsú a holdvilágtól

Tudom, hogy nem kell messze mennem,
Mert mindenütt magam vagyok
S közelből szürke sár a csillag,
Mely messziről fénylik, ragyog.

Sokat sírtam, sokat tanultam,
És minden új nap megrabolt
Hideg lidércláng már a múltam
És sáros csillag már a hold.
(1913. 17. szám)

Barátnőimhez

Miként a hű csöndes, komoly virág
mely éjszakára fejjel buba csügged,
de föltekint, ha érzi már a hajnalt, -
- úgy várom én őt halk virágreménnyel.
(1914. 11. szám)

Jó volna szépen élni

Miért vagyok tüzes seb, fájdalmak forró kútja
s ha már eltölt színültig keserve millióknak,
mért nem szökik magasba, a megvakult menyégre
véres betűket írni...

Jaj mért kell sírni, sírni?

(1917. 1. szám)

https://hu.wikiquote.org/wiki/L%C3%A1nyi_Sarolta

Van még több is, nem tudom mennyi az annyi..., amit elbírnak az olvasók

Lányi Sarolta: Gyászfátyolban

Mindig őt akartam követni,
Amit ő szeret, azt szeretni,
Vele sírni, vele nevetni,
Csak egyet, jaj, nem: őt temetni.
Nyomában futottam zihálva
S elérni nem tudtam, hiába!
Erőtlen voltam, renyhe, kába?
Mért nem követtem a halálba?

Fáj, fáj nagyon... Miért, hová még?
Ha nincs erő, mit ér a szándék?
Ki nézi röptöm, ha felszállnék?
Rossz lét az, mely már nem ajándék.
Összeforrt sorsunk titkait
Magam viseljem, én, erőtlen?
Lelkem jobb része kint lakik
A Farkasréti temetőben.

Mindig sajnáltam őt magamtól,
Derűs volt, fiatalabb, mint én,
Nem is években, hanem attól,
Hogy nem búsult az évek tűntén.
Előre nézett s önmagát
Mindig a harcolók közt látta,
Az életben örömet talált,
Sohasem gondolt a halálra.

Ezt én is megtanultam tőle
S ha tudom – ő volt nevelőm.



Ő volt az én örömem őre,
Ha rámpillantott szeretőn.
Rámtűzte végső mosolyát,
E kedves, tiszta csillagot.
Így hordom életem tovább.
Így bírom ki, hogy itthagyt.

1953.

<http://www.szozat.org/index.php/lira/tartalom/610-lanyi-sarolta-gyaszfatyolban>

Lányi Sarolta

LITÁNIA

Ó		éjszakáim		hajnala,
Ó,		álmaim		őrangyala,
Te	könnyes		szemmel	nevető,
Te	szűzi		szívvel	szerető,
Te	mindig		engem	pártoló,
Te	soha	el	nem	pártoló,
Vigasztaló		és		ápoló,
Te	jó,	te	hű,	te jó!
Mivel		telnek		napjaid?
Tán		öntöződ		virágaid?
Tán	nyűtt		ruhákat	foltozol,
És		éjente		sikoltozol,
Az	éjbe	tép	a	sikolyod,
Reggelre		elszáll		mosolyod,
És		elboronganak		szelíd,
Bánatos		szép		szemöldeid.
A	hajad,	mint	az őszi	est,
Amit	a	hold	ezüstre	fest,
A	lépted	zeng,	mint a	zene,
Mintha	a		padló	csengene.
Ha	küszködök,		ha	vétkezem,
A		kezedre		emlékezem,
Mért	nem	vagyok	most is	veled,
Lázás,		nyöszörgő		kisdeded?
Fejem		öledbe		hajtánám,
Fehér	kezed		omolna	rám

Keresőbe

És mondanám, mint hajdanán:
Anyám, anyám! édesanyám!

http://jonas.magveto.sk/menu-bal/keresztyenversekgyujtemeny/anyavers/htm/lanyi/lanyi_a.htm